

Suunnitellut etuusleikkaukset veisivät useimmilta alle 100 euroa vuodessa

Pienituloiset menettäisivät leikkausten vuoksi eniten. Osa saatavasta säästöstä siirtyisi menoeräksi toimeentulotukeen.

Juha Sipilän hallitus suunnittelee vuoden 2017 budjettiehdotuksessaan 0,85 prosentin leikkauksia moniin sosiaalietuuksiin. Leikkaukset koskisivat kansaneläkeindeksiin sidottuja etuuksia, kuten työmarkkinatukea, peruspäivärahaa, lasten kotihoidon tukea, kansaneläkettä ja takuueläkettä. Lisäksi leikattaisiin lapsilisä.

– 97 prosenttia kotitalouksista menettäisi leikkausten vuoksi vuodessa korkeintaan 100 euroa, sanoo Kelan tutkija **Elina Ahola**.

Joka kolmannella kotitaloudella etuusleikkaukset eivät muuttaisi käytettävissä olevia tuloja käytännössä lainkaan. 30 prosentilla kotitalouksista tulot vähenisivät vuodessa 11–50 euroa, ja noin neljänneksellä ne vähenisivät 51–100 euroa.

Joka kymmenes kotitalous menettäisi vuodessa korkeintaan 10 euroa. Yli 100 euron tulonmenetys koskisi vain paria prosenttia kotitalouksista.

Leikkaukset kasvattaisivat toimeentulotukimenoja

Tulonmenetykset olisivat suurimpia pienituloisilla. Etuusleikkaukset lisääisivät hieman tulonjaon epätasaisuutta ja nostaisivat köyhyysastetta arviolta noin 0,1 prosenttiyksikköä.

0,85 prosentin leikkaus ei koskisi toimeentulotukea, mikä suojelee kaikkein pienituloisimpien tulotasoa.

– Samalla muiden etuuskien leikkaukset johtaisivat toimeentulotukimenojen kasvamiseen. Osa saatavasta säästöstä siirtyisi siis menoeräksi toimeentulotukeen, Ahola sanoo.

Ahola selvitti mikrosimuloinnilla 0,85 prosentin etuusleikkausten vaikutuksia kotitalouksien käytettävissä oleviin tuloihin ja tulonjakoon verrattuna tilanteeseen, että etuudet olisi jätetty ennalleen. Käytettävissä olevat tulot tarkoittavat tuloja, joista on vähennetty verot. Aholan arviossa tulot on suhteutettu kotitalouden henkilömäärään.

Selvitys on osa Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamaa *Tackling Inequalities in Time of Austerity – Eriarvoisuuden torjuminen niukkuuden aikana (TITA)* -tutkimushanketta. Hankkeessa ovat mukana Turun yliopisto, Helsingin yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Tukholman yliopisto, Diakonia-ammattikorkeakoulu, THL ja Kela.

Lisätietoja:

tutkija Elina Ahola, Kela, p. +358 50 551 7884

TITA Policy Brief 8/2016: Budjettiehdotuksen 0,85 prosentin etuusleikkaukset – mitkä olisivat vaikutukset tuloihin ja tulonjakoon? http://blogit.utu.fi/tita/wp-content/uploads/sites/45/2016/08/ahola_policy_brief_31082016.pdf

TITA-hanke: blogit.utu.fi/tita

Kuvio 1 . 0,85 prosentin etuusleikkauksien vaikutus kotitalouksien tuloihin tulokymmenyksittäin vuonna 2017. Laskelma on tehty vuoden 2017 hintatasossa.

